25. Wtorek 31. Stycznia 1871. Rok 61.

# GAZETA LWOWSKA

„Gazeta Lwowska“ z dodatkiem urzędowym wychodzi codziennie o 3ciej godzinie po południu, z wyjątkiem świąt uroczystych i niedzieli.

Prenumerata wynosi z przesyłką pocztową na rok cały 16 złr., na kwartał 4 złr., na miesiąc 1 złr. 35 ct. Miejscowa na rok 12 złr., na kwartał 3 złr., na miesiąc 1 złr.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.

Za inseraty i artykuły nadesłane od miejsca jednego wiersza drukiem garmond: pierwszy raz 7 ct., zaś w razie dwu- lub więcej razowego umieszczenia tak za pierwsze jak za każde następne po 6 ct. Należytość stęplowa od każdej inseraty 30 ct.

Przesyłki (franco) odbiera Administracya Gazety Lwowskiej (Ulica Wałowa Nr. 370).

Reklamacye wolne od opłaty pocztowej.

## Część urzędowa.

### Reskrypt

ministerstwa finansów z 27. stycznia 1871 r., względem zniesienia zakazu wywozu koni.

W skutek uchwały rady ministrów i w porozumieniu z królewsko-węgierskiem ministerstwem zniesiony zostaje wydany w reskrypcie ministerstwa finansów z 19. lipca 1870 r. (Dz. u. p. nr. 90) zakaz wywozu koni.

Postanowienie to ma wejść w życie w dniu, w którym uwiadomione zostaną o niem urzędy cłowe.

Potocki mp. Holzgethan mp.

Dnia 28. stycznia 1871 r. wyszedł i rozesłany został z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu zeszyt III. dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 7. Reskrypt ministerstwa finansów z 27. stycznia 1871 r. względem zniesienia zakazu wywozu koni.

## Część nieurzędowa.

### Wyciąg z protokołów posiedzeń Wydziału krajowego

za czas od 1. do 31. grudnia 1870.

(Ciąg dalszy.)

6) Pp. dr. Henryka Kurzera, Benjamina Redis a, Mojżesza Klirsfelda, Izraela Lehrera i Eizyga Ratnera przeciw orzeczeniom Wydziału powiatowego w Bóbrce i Rady gminnej w Chodorowie, któremi skazano rekurentów na podstawie §. 32. ordyn wyb. gm. na grzywnę po 20 złr. za nieusprawiedliwienie wydalenie się z posiedzenia rady, celem zdekompletowania tejże i uniemożliwienia wyboru zwierzchności gminnej.

7) P. Wojciecha Siekierskiego, byłego burmistrza miasta Ropczyc przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego, którem zniesiono nielegalną uchwałę rady gminnej ropczyckiej, wyznaczającą pomienionemu burmistrzowi i jego zastępcy remuneracyę za trzechletnie urzędowanie.

8) Pani Wandy Ławrowicz, wdowy po nauczycielu przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego tarnowskiego, którem odmówiono rekurentce wyznaczenia pensyi wdowiej z powodu, że mąż jej nie miał nominacyi na posadę stałą.

9) Właścicieli obszaru dworskiego w Błozwi przeciw rozporządzeniom Wydziału powiatowego w Rudkach, aby w myśl §. 12. ust. drog. dostarczyli potrzebnego do budowy mostu materyału.

10) Gminy Smuchów przeciw wezwaniu Wydziału pow. żydaczowskiego, aby uiściła przypadającą na nią część kosztów budowy mostu na drodze publicznej.

11) Administracyi dóbr funduszowych Godowa przeciw uznanemu obowiązkowi utrzymywaniu w dobrym stanie komunikacyi na drodze publicznej w Godowie i promu na Wisłoku

12) Naczelnika gminy brzeżańskiej przeciw rozporządzeniom tamecznego Wydziału pow., mocą których zarządzono oczyszczenie z błota drogi brzeżańsko-podwołoczyskiej na koszt gminy, gdy wezwania o dokonanie tej czynności okazały się bezskutecznemi i skazano rekurenta na grzywnę 20 złr. za niedopełnienie poleceń

13) P. Berke przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego tarnowskiego którem zobowiązano rekurenta do otworzenia i utrzymywania według postanowień ustawy drog. drogi prowadzącej z psiej górki przez Łękawkę do Tarnowa i obok gorzelni dworskiej do Zalasowej.

14) Naczelnika gminy Głogowa przeciw poleceniu Wydziału pow. rzeszowskiego, aby droga od Wygody przez las głogowski aż do granicy stykowskiej, jako należąca do kategoryi dróg gminnych, przez gminę głogowską została naprawioną.

15) Gminy Przemyśla przeciw orzeczeniu Wydziału pow., którem odmówiono gminie uwolnienia od opłaty myta na drodze przemyślsko-sanockiej dla transportów drzewa z Kruhela na użytek instytucyi publicznych.

16) Gminy Falejówki przeciw poleceniu Wydziału powiatowego sanockiego, ażeby przedłożyła plany naprawy drogi gminnej w Falejówce.

17) Naczelnika gminy Nowosiółek skazanego przez Wydział pow. w Lisku na grzywnę 5 złr. za nienaprawianie drogi.

18) Gminy Jasienicy przeciw uchwale Rady pow. nowosądeckiej w sprawie prestacyi gmin i obszarów dworskich do dróg powiatowych.

19) Naczelnika gminy Żukęcina, skazanego przez Wydział powiatowy kołomyjski na grzywnę 3 zł. za nienaprawianie dróg i mostów.

(Dokończenie nastąpi.)

Lwów, dnia 31. stycznia.

W artykule pod napisem Austryacki program pisze »Prager Abendblatt«: »Samo zestawienie różnorodnych programów zalecanych w ostatnich latach przez różne stronnictwa jako jedyne lekarstwo na usunięcie wewnętrznego rozstroju w monarchii wykazuje dostatecznie niedorzeczność i brak wszelkiej podstawy jednostronnego stanowiska, które stronnictwa narodowościowe wobec wewnętrznej polityki zajęły. Czeska opozycya stoi wytrwale przy deklaracyi, w której upatruje uniwersalny środek na wszystkie dolegliwości naszego chorego organizmu państwowego. Polacy zaś twierdzą, że jedynie rezolucya sejmu galicyjskiego a względnie wykonanie zawartych w niej zasad może zapewnić Austryi pokój wewnętrzny. Jest jeszcze w końcu tak zwany program majowy ułożony przez najwybitniejszych przewódzców Niemców austryackich i zalecany jako jedyny środek na uporządkowanie wewnętrznych stosunków monarchii. W ostatnich czasach pojawiły się jeszcze dwa inne programy: tak zwany lublański program żądający dla Słoweńców, Kroatów i Serbów osobnej grupy prawnopaństwowej i najświeższy płód zachcianek stronnictwa niemieckiego, program marburgski, który pragnie odłączyć Galicyę od zachodniej połowy monarchii z nadaniem jej odrębnego stanowiska a w reszcie krajów radzi inaugurować wyłącznie niemiecką politykę. Potrzeba tylko zestawić treść tych rozmaitych programów, z których każdy jest »jedynem lekarstwem«, a będziemy mieli chaos, stanowiący najtrafniejszą ironię na nasze stosunki wewnętrzne. Zastanowiliśmy się tutaj tylko nad stronnictwami narodowościowemi i ich programami. Gdybyśmy do tego dodali jeszcze rozmaite życzenia i programy stronnictw: »katolicko-federalistycznego«, »katolicko-patryotycznego«, i »młodego«, to powstałby ztąd najfatalniejszy chaos. Przed kilku dniami doniosły dzienniki, że zawiązać się ma towarzystwo, które opierając się o zasady konstytucyjne i odrzucając separatystyczne dążności narodowościowe w celu podniesienia i wzmocnienia poczucia austryackiego przyjęło nazwę: »Austryackie towarzystwo.« Wypadało spodziewać się, że nasze dzienniki znajdą tę ideę całkiem naturalną i zarzucą jej tylko cel zbyteczny, gdyż przypuszczać należało, że w Austryi każdy ma tylko austryackie cele i interesa na myśli. Lecz nie tak się stało. W wielu dziennikach powstał krzyk na to, że w austryackiej stolicy chce się ukonstytuować towarzystwo, które nie chce być ani niemieckiem, ani czeskiem ani polskiem lecz austryackiem. Zaiste, jestto rzecz smutna a fakt ten drobny wykazuje, jak dalece wzmogło się w niektórych kołach zamieszanie pojęć i jak znacznie osłabło poczucie przynależności do państwa pod wpływem politycznych i narodowościowych extrawagancyi. Smutna rzecz, że w Austryi istnieje potrzeba zakładania towarzystw w celu podniesienia poczucia austryackiego, ale jeszcze smutniejsza, że austryackie dzienniki z lekkomyślności lub w narodowościowem zaślepieniu nie wahają się, towarzystwa takie jeszcze przed ich założeniem obsypać pogardą i szyderstwami. Czyż chaos narodowościowy i polityczny, który najlepiej scharakteryzować można powyższemi programami stronnictw, spotężniał już tak rzeczywiście, że śmiesznem się wydaje, jeżeli kto przenosi ideę państwa nad ideę narodowościową i od Austryi nie wymaga ani słowiańskiej ani niemieckiej lecz austryackiej polityki? Nie zapoznajemy bynajmniej wysokiego znaczenia idei na-

## Sprawozdanie

### c. k. Rady szkolnej krajowej

o stanie wychowania publicznego w kraju
w latach szkolnych 1868 i 1869.

(Ciąg dalszy.)

Na potrzebę większej energii w przeprowadzeniu przymusu szkolnego, na stopniowanie w użyciu środków, mających na celu ożywienie frekwencyi, wskazała Rada szkolna krajowa w okólniku z 10. sierpnia 1868 l. 4735; lecz ostatnie wykazy liczby uczniów nie świadczą o lepszym skutku. Zazwyczaj dzieje się tak, że gorliwy nauczyciel, widząc, że zwierzchność gminna żadnej pomocy w tej mierze mu nie udziela (a po wsiach jestto powszechne), wykazuje starostwu rodziców, nieposyłających dzieci do szkoły, starostwo zasądza ich na grzywny, a zasądzeni, powołując się przeciw wyrokowi do władz wyższych, starają się tymczasem wywrzeć zemstę na gorliwym nauczycielu, to bezprawnem wstrzymywaniem jego dotacyi, to innemi waśniącemi środkami. Taka sytuacya rodzi następnie tylko pożałowania godne spory pomiędzy szkołą a rodzicami i gminą, wcale zaś nie zachęca do posyłania dzieci do szkoły i nie wpływa na pomnożenie liczby uczniów. Nauczyciel obawia się być w tym kierunku gorliwym, a gdy on rzeczy nie poruszy i władza w nią nie wglądnie, przymus szkolny staje się postanowieniem martwem, przeprowadzony na papierze, lecz nie w życiu.

Wedle załączonej przy końcu tabeli, uczęszcza do wszystkich szkół ludowych w kraju 163.917 dzieci. Jeżeli przyjmiemy liczbę obowiązanych do uczęszczania jako zupełnie prawdziwą w wykazanej wysokości 380.530 (a jest ona prawdopodobnie mniejszą od rzeczywistości, jako opierająca się w znacznej części na obliczeniu z r. 1857), to znajdziemy, że do szkoły uczęszcza tylko 43% obowiązanych, czyli mniejsza połowa. Dodać tu należy, iż liczba dzieci obowiązanych do uczęszczania liczoną jest tylko w gminach, posiadających własne szkoły lub przynależnych do szkół ościennych. Procent powyższy bowiem, w stosunku do wszystkich dzieci będących w wieku szkolnym, a zatem i do dzieci, zamieszkałych w większej połowie gmin, nie posiadających szkół, okaże się o połowę niższym [1]). Jaskrawiej też wypada rachunek, gdy liczbę uczniów zestawimy z ogólną liczbą mieszkańców. Przecięcie frekwencyi szkolnej w całym kraju, wykazuje w takim razie tylko 34 uczniów na tysiąc ludności. Rozpatrując się zaś szczegółowo między powiatami, znachodzimy bardzo znaczne różnice, są bowiem powiaty, przeważnie górskie, gdzie ten stosunek bardzo spada, podczas gdy w innych, przeważnie zachodnich, znacznie się podnosi. Od powiatu Liskiego np., gdzie niespełna czterech uczniów przypada na tysiąc ludności, aż do powiatu Krakowskiego, gdzie ich 82 przypada, znajdujemy całą skalę najrozmaitszych cyfer. Cyfry te, o ile na nie wpływa także liczba szkół i miara uposażenia nauczycieli, dają najlepszy obraz rozszerzenia instrukcyi elementarnej w kraju, a zarazem i wskazówkę, które powiaty pilniejszej od kraju wymagają pomocy, i gdzie energiczniejszych potrzeba środków i większej gorliwości, by w takich powiatach (jak np. Tarnobrzeski i Niski), w których mała ilość szkół i uczniów może być głównie wynikiem małej gorliwości, wpłynąć na podniesienie oświaty.

**Stan nauki.**

Dawniejszy system szkolny, nie mający na celu wyłącznie krzewienia nauki i oświaty, lecz w pierwszym

[1]) Przyjąwszy okrągło ilość wszystkich dzieci w wieku szkolnym będących w liczbie 750.000, wypadnie tylko 21·5 uczęszczających. W innych prowincyach Austryi liczą: w Czechach 78%, w Tyrolu i Szlązku 77%, w niższej Austryi 66%, w wyższej Austryi 63%, w Salcburgu 62%, w Styryi 56%, w Karyntyi 46%, w Węgrzech 42%, w Krainie 39%, na Bukowinie i w Dalmacyi 11%, w całej Austryi w przecięciu 45%, w Prusiech 95%, w Szwajcaryi 94%, w Bawaryi 83%, we Francyi 76%, w Rosyi 5% itd.

rodowościowej w dzisiejszych właśnie czasach, ale czyż ten, kto mówi po niemiecku, po polsku lub po czesku ma zaraz przestać nazywać się Austryakiem? Czyż należy zaprzestać dawać państwu to, co się mu należy, dlatego że się dało krajowi, co się mu należy? Porównajcie tylko panowie politycy narodowościowi wasze programy a potem powiedźcie, czy w Austryi możliwą jest inna polityka oprócz austryackiej?

**Wiedeń**. „Wiener Zeitung" ogłasza dwa odręczne pisma Najjaśniejszego Pana, z których pierwsze uwalnia barona Rauch na jego własne żądanie z posady bana Kroacyi, Slawonii i Dalmacyi, a drugie mianuje banem ministra Bedekovicha.

**Peszt**. Na posiedzeniu izby niższej sejmu węgierskiego z 28. b. m. interpelował Iranyi, czy rząd wspólnie z innemi mocarstwami neutralnemi zamierza skłonić Prusy do zawarcia pokoju pod słusznemi warunkami. Potem przyjęła izba 5. tytuł budżetu (ministerstwo spraw wewnętrznych. Przy tytule 6., t. j. preliminarzu dla królewskiego komisarza w Siedmiogrodzie wywiązała się dłuższa dyskusya. W końcu przyjęto żądaną sumę.

— Na posiedzeniu węgierskiej delegacyi z 28. b. m. toczyła się specyalna dyskusya nad zwyczajnemi wydatkami dla armii. Przyjęto podwyższenie pensyi oficerów sztabowych i podniesienie stanu kawaleryi. Przyjęto dalej wniosek, by zacząwszy od najbliższego poboru żołnierze węgierscy wcielani byli tylko do węgierskich pułków artyleryi. Petrovay żądał, by konsorcyum Skene zmuszono do dotrzymania zobowiązań. Wahrmann postawił wniosek, ażeby kontrakt rozwiązano lub zmieniono i nie robiono nowych zamówień u powyższego konsorcyum. W końcu zgodziła się delegacya na przeniesienie niektórych pozycyi w budżecie.

— „Pester Correspondenz" zawiera w wieczornem wydaniu swojem z 28. b. m. urzędowe zaprzeczenie pogłoski, że hr. Andrassy robi kwestyę gabinetową z wstąpienia Schmerlinga do ministerstwa. Hr. Andrassy — pisze „P. C." — nie mięsza się do spraw przedlitawskich i nie bywa uwiadomiony o austryackich kombinacyach ministeryalnych. Wszystkie pogłoski o mięszaniu się hr. Andrassy do spraw przedlitawskich nazywa „P. C." kłamstwem tendencyjnem.

**Berlin**. O przyszłem przeobrażeniu stosunków w Alzacji i Lotaryngii donoszą półurzędowe dzienniki pruskie:

Wkrótce wyznaczoną zostanie cesarska administracya, która w imieniu cesarza-króla, Wilhelma Zwycięzkiego, Pomnożyciela państwa, wykonywać będzie wszelkie prawa zwierzchnicze. Na czele tej administracyi postawiony będzie namiestnik, którym ma zostać podług „Kölnische Ztg." książę Wilhelm badeński. Namiestnikowi temu przysługiwać będzie wszelka władza, która od sierpnia r. z. wykonaną była przez jenerał-gubernatora, z wyjątkiem prawodawstwa Rzeszy i cesarskiego zastrzeżenia. Cesarskie namiestnictwo uposażone zostanie cesarskiemi zamkami w Strasburgu i Saverne, różnemi dobrami koronnemi, polowaniami i parkami, tudzież kilkukroć tysiącami z przewyżek z dochodów państwowych. Alzacya i Lotaryngia wnosiła dotąd do skarbu przeszło 60 milionów franków podczas kiedy wydatki (oprócz wydatku na wojsko) zaledwie połowę tej sumy wynosiły. Z dochodu tego ponosić ma namiestnictwo koszta utrzymania dworu, założenia bibliotek prowincyonalnych, teatru, muzeów, w ogóle wszystkie wydatki na sztukę i t. d., które w innych stolicach pokrywane bywają z listy cywilnej. Pod namiestnikiem pozostawać będzie rada namiestnicza z podwydziałami dla spraw wojskowych (żandarmerya i gubernatorstwa forteczne Belfort, Bitche, Thionville przezwany już dziś Diedenhofen) Longwy, Metz, Pfalzburg, Schletstadt i Strasburg; podpada, że w wykazie tym nie jest wymieniony Neu-Breisach, dla skarbowości (lasy, dobra koronne) dla podatków stałych i niestałych, dla spraw szkolnych i administracyi wewnętrznej włącznie z handlem i wydziałem wychowania publicznego. Osobny wydział sprawiedliwości uważany za niepotrzebny, gdyż najwyższemi trybunałami dla tych prowincyj będą trybunały Rzeszy niemieckiej. Prócz sądów handlowych w Strasburgu, Mühlhausen i Metzu liczy prowincya ta od 60 do 80 sądów pokoju, od 5 do 7 trybunałów: w Strasburgu, Mühlhausen, Kolmarze, Metzu i Saargemünd i jeden sąd apelacyjny w Kolmarze. W miejsce podprefektur a w części i prefektur ustanowione będą dyrekcye powiatowe, których otrzyma ta prowincya 21. Dotychczasowy rząd departamentowy zostanie zatrzymany aż do całkowitego urządzenia stosunków. Rady jeneralne zapewne nie będą już zwoływane, ich miejsce zastąpi sejm prowincyonalny. Zresztą rząd ma szanować odrębne właściwości kraju.

**Petersburg**. Rosyjski „Inwalid" podaje sprawozdanie z pierwszego posiedzenia komisyi ustanowionej przez dekret cesarski dla zreorganizowania armii. W mowie zagajającej posiedzenie oświadczył minister wojny, że dopiero chwila obecna jest stosowną do podjęcia od dawna za potrzebną uznanej reorganizacyi armii, gdyż przedtem kraj po rozwiązaniu kwestyi poddaństwa znajdował się w historycznem i ekonomicznem przesileniu, które niepozwalało żądać od obywateli państwa większych podatków krwi i mienia. Minister oświadczył dalej, że armia musi być tak zorganizowaną, by gotową była do operacyi wojennych a tem samem musi mieć poza sobą dostateczną ilość wojsk posiłkowych, którymby powierzyć można drugorzędne operacye. Zadaniem komisyi będzie tedy: a) Rozwój garnizonów twierdz i wojsk przeznaczonych do obrony kraju; b) Organizacya korpusów marszowych, któreby uzupełniać mogły straty armii w czasie wojny; c) Organizacya rezerwy. Przy spełnieniu tego zadania komisya przestrzegać winna jak największą oszczędność.

— Urzędowe dzienniki rosyjskie ogłaszają mnóstwo adresów pochodzących od szlachty i chłopów a dziękujących carowi za zaprowadzenie powszechnej służby wojskowej, i za wystąpienie rządu rosyjskiego przeciw traktatom paryzkim z r. 1856.

**Florencya**. „Gaz del. Popolo", wychodząca we Florencyi zapewnia, iż kardynał Antonelli wystosuje wkrótce okólnik do swoich pełnomocników zagranicznych z zawezwaniem, aby zbadali zamiary dotyczących rządów na ten wypadek, gdyby stolica Włoch w samej istocie do Rzymu przeniesioną być miała. Dalej chciałby się kardynał dowiedzieć, czy udaliby się posłowie obcych mocarstw, akredytowani we Florencyi do Rzymu, zwłaszcza że samo zaproszenie ich tylko ze strony rządu włoskiego do tego wcale nie wystarcza. Na koniec życzyłby sobie kardynał Antonelli bliżej zbadać opinie rządów co do akredytowanych posłów przy stolicy apostolskiej.

Wychodzący w Rzymie dziennik „La Capitale" skonfiskowano za obrazę Ojca św.

Obawiają się ponownego wystąpienia Tybru.

## Teatr wojny.

Wiadomości z Paryża do 23. stycznia wieczór przez balon „Torricelli" nadesłe podają. „Journal officiel pisze: Rząd uchwalił, że naczelne dowództwo Paryża na przyszłość będzie oddzielone od prezydentury rządu. Jenerał Vinoy zamianowany naczelnym wodzem Paryża. Tytuł i funkcye gubernatora Paryża są zniesione. Jenerał Trochu zatrzymuje prezydenturę rządu. Plakat jenerała Thomas z 2 ' b. m. w południe donosi, że garstka burzycieli wpadła ubiegłej nocy do więzienia Mazas i uwolniła ztamtąd wielu więźniów, a pomiędzy niemi Flourensa. Ci sami ludzie usiłowali opanować Merostwo 20 okręgu dla instalowania tamże powstania. Proklamacya rządu odwołuje się do patryotyzmu gwardyi narodowej dla uśmierzenia burzycieli. Za pierwszem wezwaniem niechaj powstanie gwardya narodowa, a burzyciele będą bezsilni.

Poranek przeszedł dość spokojnie. Wszakże po południu zebrały się liczne, rozgorączkowane grupy na placu przed Hôtel-de-Ville. Dwie deputacye jedna po drugiej udały się do członków municypalności. Nikt nie spodziewał się zamachu, gdy 180 gwardzistów narodowych po większej części należących do 101 marszowego batalionu, przybyło, natychmiast rozsypało się na małe grupy, przyklękło i dało ognia do oficerów gwardyi ruchomej stojącej u drzwi Hôtel-de-Ville.

Dano blisko sto strzałów. jeden oficer został ciężko raniony. Następnie gwardya ruchoma otworzyła drzwi i okna w Hôtel-de-Ville, dała ognia, poczem plac natychmiast został oczyszczonym. Powstańcy przedłużali strzelanie z poza rogów ulic i z dwóch naprzeciw stojących domów. Bitwa trwała 20 minut. Zaraz potem nadbiegła gwardya republikańska, burzyciele pierzchli, straciwszy 5 zabitych i 18 rannych; około 40 wzięto jeńcem. O 4tej godzinie spokój przywrócono.

Proklamacya rządu rozlepiona na mieście mówi: Straszna zbrodnia spełnioną zostałа przeciw ojczyźnie i rzeczypospolitej, oswobodzono ludzi służących obcej sprawie. gdy nieprzyjaciel bombarduje, przelano krew gwardyi narodowej i armii dla zaspokojenia karygodnych namiętności. Rząd wobec Prusaków zmuszony był do surowego zgnębienia tego szalonego zamachu i do do ścisłego wykonania prawa względem burzycieli. Rząd nie zachwieje się w swoich obowiązkach.

„Journal officiel" z 23. c. m. ogłasza rozporządzenie znoszące do końca oblężenia kluby i sygnały wojenne.

Rozkaz dzienny jenerała Vinoy mówi: Rząd odzywa się do patryotyzmu mojego, nie mam prawa usuwać się, trudno to wprawdzie, lecz chcę do końca pozostać żołnierzem; przyjmuję to niebezpieczeństwo przekonany, że nie braknie armii i gwardyi narodowej poparcia obywateli, aby utrzymać porządek i dobro ojczyzny. Wszystkie dzienniki potępiają wczorajszy zamach powstańczy, niektóre żądają, aby winni surowo ukarani zostali.

Bombardowanie po lewym brzegu Sekwany i od strony St. Denis trwa ciągle. Ludność zachowała się zupełnie spokojnie, wszelka agitacya znikła. Na giełdzie nie ma żadnych czynności.

---

rzędzie źle pojęty interes państwa, który podnoszono wbrew warunkom naturalnego rozwoju oświaty, wywarł tak szkodliwe skutki w dziedzinie wychowania elementarnego, że gruntowna poprawa wywagać będzie bardzo wiele czasu. Prócz nauki religii, zamknięto wszelką inną naukę w ramach czczego mechanizmu, mającego na celu wyuczenie czytania, pisania i rachunków. O ile zaś wciśnięto do szkoły ludowej trudny język niemiecki, już w tej epoce, w której dziecko w ojczystej mowie nie umiało się jeszcze poprawnie wyrażać i pisać o ile zresztą metoda nauczenia tępiła raczej umysł niż go rozwijała, o tyle i powyższy, czysto mechaniczny cel, stał się celem niedościgniony. Szczególniej w tych okolicach naszego kraju, gdzie w trzech językach odrazu, w polskim, ruskim i niemieckim rozpoczynano i prowadzono naukę, rozpaczliwym zaiste przedstawił się jej obraz. Czcza forma nauczania bez ducha, gramatyczny babel z pomocą rózgi, miały wyrabiać przyszłych członków wiejskiej i miejskiej społeczności, przyszłych obywateli, usposobionych moralnie i intellektualnie do życia i praktycznych zajęć. Nawet najpośledniejsza część zadania szkół ludowych, tj. przygotowywanie do szkół średnich, nie była należycie spełnianą.

Z tej martwoty nie zdołano jeszcze zupełnie narosych szkół ludowych wydźwignąć, choć nie można zaprzeczyć, iż się widocznie podnoszą pod wpływem tych gorliwych nauczycieli, którzy, uwzględniając zmianę stosunków krajowych, zdołali się przejąć innym duchem i odrodzić, i za pomocą owego młodszego zastępu nauczycielskiego, który już z nowego stanowiska apatruje się na swe ważne powołanie i cel wychowania elementarnego.

Do ożywienia szkół trywialnych przyczynia się dziś powszechne używanie języka ojczystego jako wykładowego i usunięcie nauki języka niemieckiego na podstawie ustawy o języku wykładowym z 22. czerwca 1867.

Ze względu na wyjątkowe stosunki i zasadę, wyrażoną w Art. I. pomienionej ustawy, pozostawiono wyjątkowo język niemiecki jako wykładowy w szkołach tych niemieckich kolonii wiejskich, w których ani polski ani ruski język nie wszedł jeszcze w używanie. Szkół takich, po największej części niesystemizowanych, jest zaledwie 61; a zdaje się, iż i ta liczba będzie się umniejszać w miarę przyjmowania się języków krajowych, których nauka, jako obowiązkowych, we wszystkich tych szkołach jest uprawianą. Po za tym wyjątkiem spotykamy zresztą język polski i ruski jako wykładowe, a to w takim stosunku, że szkół z językiem wykładowym polskim jest 1122 zaś 1293 szkół z językiem wykładowym ruskim, w których język polski jest prawie powszechnie obowiązkowym przedmiotem nauki.

Art. III. ustawy o języku wykładowym pozostawia tylko w szkołach wyższych (głównych), począwszy od 3ciej klasy, naukę języka niemieckiego, jako przedmiotu obowiązkowego. Zgodnie z tą ustawą, przekonawszy się, że w szkołach trywialnych utrzymuje się jeszcze język niemiecki, rozesłała Rada szkolna krajowa 18. listopada 1868 l. 7306 do nadzorców szkolnych rozporządzenie, iż mają ściśle przestrzegać, aby język niemiecki ze szkół trywialnych był usunięty i tylko w 3ciej klasie szkół głównych zatrzymany. Gdy w skutek tego okazały się trudności w przechodzeniu abiturientów 3ciej klasy szkół trywialnych do 4tej klasy szkół głównych, usunęła je Rada szkolna krajowa okólnikiem z 25. sierpnia 1869 l. 6522, poleciwszy w nim dyrekcyom i nauczycielom powtarzać pierwsze początki języka niemieckiego w 4tej klasie szkół głównych.

Wiele gmin, przyzwyczajonych od dawna do tego, że szkoła, ze szkodą języka ojczystego i ogólnego rozwoju umysłowego uczniów, udzielała nieprzydatnych do niczego na tym stopniu początków języka niemieckiego, wniosło zażalenie przeciw powyższemu wykonaniu ustawy. Rada szkolna krajowa jednakże, w imię dobra szkoły i samychże gmin, pozostawiła je bez skutku, z wyjątkiem bardzo nielicznych wypadków, gdzie przyzwolenie na uprawę języka niemieckiego, jako przedmiotu nadobowiązkowego, wykazało się niezbędne.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Przez kilka miesięcy spodziewał się Paryż odsieczy z zewnątrz. Wojska na prowincyi mogły się jedynie w tym razie zorganizować, jeżeli Paryż przez czas dłuższy wytrzymując oblężenie, znaczne siły nieprzyjacielskie na uwięzi trzymać będzie. Istotnie Paryż wytrzymał pięciomiesięczne oblężenie, w tym czasie powstało kilka armii; przyszło kilka razy na różnych punktach do znacznych operacyi wojennych które w końcu nie odpowiedziały zamierzonemu celowi i nie zapobiegły kapitulacyi stolicy.

Jenerał Bourbaki byłby z trudnością wycofał się z departamentu do Doubs, gdyby zawieszenie broni nie było wstrzymało ruch wojsk niemieckich. Ostatnie wiadomości bowiem stwierdzają fakt, że w kilku miejscach armia jenerała Manteuffla przecięła linię odwrotową wojsk francuskich a to przez zajęcie St. Vit, Quingey i Monchard. W skutek tego położenie Francuzów w tej stronie teatru wojny było nadzwyczaj krytyczne.

## Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny targowe w miesiącu grudnia:

| | Miejsce targu: Sokal zr. | c. | Chodorów zr. | c. | Bobrka zr. | c. | Jaryczów zr. | c. | Szczerzec zr. | c. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | walutą austryacką | | | | | | | | | |
| Mec pszenicy | 4 | 25 | 4 | 30 | 4 | 25 | 4 | 35 | 4 | 25 |
| „ żyta | 2 | 20 | 2 | 80 | 2 | 50 | 2 | 50 | 2 | 56 |
| „ jęczmienia | 1 | 60 | 2 | 80 | 2 | — | 2 | — | 2 | 6 |
| „ owsa | 1 | 25 | 2 | — | 1 | 80 | 1 | 50 | 1 | 44 |
| „ grochu | — | — | | — | | | 2 | 50 | 2 | 80 |
| „ hreczki | 1 | 80 | — | — | 2 | 50 | 2 | 20 | 2 | — |
| „ kukurudzy | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| „ ziemniaków | — | 70 | 1 | 20 | 1 | 10 | — | 80 | 1 | — |
| Cetnar siana | 1 | 40 | 1 | 80 | 2 | — | 1 | 60 | 1 | 20 |
| Sąg drzewa twardego | 5 | 40 | 6 | — | 7 | — | 9 | — | 12 | — |
| „ „ miękkiego | 4 | 90 | 5 | | 6 | — | 8 | — | 8 | — |
| Funt mięsa wołowego | — | 18 | — | 18 | — | 16 | — | 14 | — | 14 |
| Miara wina | — | — | — | | — | — | — | | — | 80 |
| „ piwa | — | — | — | — | — | — | — | 12 | | 18 |
| Wyrobnik z wiktem | — | — | — | — | — | — | — | 30 | — | — |
| „ bez wiktu | — | | — | — | — | — | — | 60 | — | |

## Kronika.

(Nadane stypendya.) Wydział krajowy nadał stypendya po 100 złr. w. a. z fundacyi obywateli byłego obwodu sądeckiego:

1. Wojciechowi Kwoczyńskiemu uczniowi 7. klasy gimnazyum w Nowym Sączu, który ukończył klasę poprzednią z wyszczególnieniem lok. 1. na 39 Matka jego prócz dożywocia z trzech morgów roli i wolnego pomieszkania, tudzież 4 sztuk bydła, nieposiada żadnego majątku, a dla zbyt podeszłego wieku zarabiać nie może.

2. Janowi Wróblowi uczniowi 5. klasy tegoż gimnazyum, który dotąd pobierał stypendyum z tej samej fundacyi rocznych 70 zł. Ukończył on klasę poprzednią z wyszczególnieniem lok. 1. na 58. Ojciec jego włościanin obarczony 4. nieletnich dzieci prócz kilku morgów lichego gruntu żadnego nie posiada majątku.

(Damy paryskie postanowiły nosić pierścień na pamiątkę oblężenia stolicy z roku 1870 i 1871. Pierścień ten jest z brązu, ma dwa centymetry szerokości i jest na nim wyrzeźbiona korona wawrzynowa, po obu zaś stronach znajduje się napis: „Tous aux dangers, tous à l'honneur (dewiza Joanny d'Arc). i 1870 roku, Paryż. Rysunek pierścienia jest dziełem jednego z najpierwszych artystów paryzkich. Rząd rozdzieli ten pierścień między wszystkie kobiety, to jest panny, mężatki, wdowy i rozwódki, które udowodnią że w Paryżu znajdowały sie przez cały czas oblężenia.

## Ostatnia poczta.

(Telegramy porannego wydania „Dziennika Polskiego")

Wersal, 30. stycznia. (Dep. urzędowa pruska.) Oddanie i zajęcie przez wojska pruskie wszystkich fortów paryskich wraz z twierdzą Saint-Denis nastąpiło wczoraj bez wszelkiego oporu lub innych trudności.

Karlsruhe, 30. stycznia. Minister spraw wewnętrznych otrzymał następujący telegram od badeńskiego komisarza policyi z nad granicy szwajcarskiej d. 30. b. m.:

„Armia Bourbakiego wraz z działami wkroczyła dziś pod Porrentruy (Pruntrut) do Szwajcaryi. Potwierdza się, iż Bourbaki usiłował odebrać sobie życie."

Bordeaux, 29. stycznia. Odbyło się tu zgromadzenie publiczne, które zaprotestowało jednomyślnie przeciw zawieszeniu broni. Następnie uchwalono rezolucyę, obejmującą następujące punkta:

1 Władza rządowa pozostaje w ręku Gambetty.

2· Wojna ma być prowadzoną aż do ostateczności.

3. W Bordeaux ma się zebrać komitet du salut public, złożony z przedstawicieli wybranych przez stowarzyszenia republikańskie większych miast Francyi.

Do Gambetty wysłano deputacyę, w celu wręczenia mu tej rezolucyi. Przed pałacem prefektury odbyła się demonstracya na cześć Gambetty. Materyalnie porządek nie był naruszony.

Z Paryża nadeszła depesza z datą 27. bm. polecająca delegatowi ministra handlu w Bordeaux, ażeby się postarał natychmiast o zaprowiantowanie Paryża, a mianowicie o wysłanie zapasów zboża i mąki.

## Przyjechali do Lwowa.

Dnia 29. stycznia 1871.

Hotel George: PP. Triceskul H., z Multan. — Gizowski J, z Mokszan. — Janicki Wł, ze Stubna. — Komarnicki R., ze Złoczowa. — Lityński D., z Multan — Bartakowicz J., c. k. nadpor., z Manasterzysk.

Hotel europejski: PP. Hr. Starzyński Ed.. z Mogielnicy. — Iwanicki Ad., z Uszyc. — Kopczyński Ig., z Roznoszyńca. — Łukasiewicz Dom., z Ottyni. — Malinowski Wł., z Horożanki

Hotel Langa: P. Pfau H., starosta, z Krosna.

Hotel angielski: PP. Obertyński K., z Stronibab. — Rylski Wł., z Uhryna. — Słonecki Br., z Olszanicy.

Dnia 30. stycznia 1871.

Hotel George: PP. Hr. Cigala Ad., z Wiednia. — Hr. Komorowski P., z Bielinki. — Br. Brunicki S., z Zaleszczyk. Pieńczykowski J., z Wybranówki. — Wybranowski A., z Juśkowic. — Mardvinof Wł., c. ros. kamer. junkier, z Petersburga.

Hotel europejski: Białoskórski St., ze Staja. — Jarochowski J., z Poznania. — Kissler H., adwokat, z Czerniowiec.

Hotel angielski: PP. Grocholski Izyd., z Oserdowa. — Trzeciak H., z Dąbrówki. — Grocholski Wł., pens. kap., z Oserdowa.

Hotel Kuhna: P. Padlewski L., z Podola rosyjs.

## Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 29. stycznia 1871.

PP. Hr. Baworowski Wł., do Strussowa. — Hr. Michałowski T., do Przemyśla.. — Dr. Capesius W., adwokat. do Wiednia. — Rybicki Al. adwokat, do Rzeszowa. — Wawrausz K. notar., do Komarna. — Kopernicki I., Dr. med., do Drezna — Jelentsik, c. k. kapitan do Krakowa. — Dylewski M., do Rolowa. — Hoppen Apol., do Swaryczowa. — Karniewski W., do Zawidcza. — Krzysztofowicz Fr., do Trybuchowic. — Kruszewski Jędrz., do Chorobrowa. — Kruzensteru Kon.. do Niemirowa. — Orłowski Okt, do Wiednia. — Ohanowicz Jan, do Miłowań. — Rylski E., do Czarnołożca. — Rojewski Kon., do Cieszanowa. — Stanek J, do Wiszenki. — Szwantowski J., do Niedzwiady. — Truskolawski Hen., do Jaseniowa. — Udrycki Ad., do Kostów. — Wierzbicki J, do do Niesuchocz.

Dnia 30. stycznia 1871.

PP. Fricescul H., do Wiednia. — Malinowski W., do Horożanki — Nowacki K., do Tejsarowa. — Obertyński Kaz., do Stronibab. — Pretyka Wł., do Tucznego. — Potocki K., do Czerniowiec. — Torosiewicz M., do Połtwy. — Zakrzewski Ad., do Wiktorowa. — Zaczaszewski St. do Sokala. — Dr Walter Hip., c. k. r. t., do Żółkwi. — Bartakowicz J, nadpor.. do Manasterzysk. — Krzyżanowski Bron., c k. nadpor. obr., do Wiednia.

## Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. i 29. stycznia 1871.

| Pora | Barometr w milimetrach sprow do 0° Cels. | Stopień ciepła według Celsiusa | Stan powietrza wilgotnego | Kierunek i siła wiatru | Stan atmosfery |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. godz. zrana | 737.90 | — 4.0 | 83 | PdW. mi. | 10 |
| 2. god. po poł. | 738.95 | — 4.0 | 83 | W. d. mi. | 10 |
| 9. god. wieczór | 740.47 | — 9.8 | 74 | „ „ | 5 |
| 7. godz. zrana | 742.39 | — 15.5 | 88 | W. d. m. | 5 |
| 2. god. p poł. | 743 24 | — 9.0 | 77 | „ mi. | 0 |
| 9. godz. wieczór | 744 55 | —14.0 | 74 | PnW. sł. | 0 |

## Pociągi kolejowe na głównym dworcu Karola Ludwika. (Podług zegaru lwowskiego.)

Odchodzą ze Lwowa do Krakowa o g. 6 m. 42 rano.
„ „ „ o „ 8 „ 7 wieczór.
„ „ do Czerniowiec o „ 8 „ 32 rano.
„ „ „ o „ 12 „ 20 w nocy.
„ „ do Brod. i Złoc. o „ 8 „ 52 rano.
„ „ „ o „ 11 „ 50 wieczór.
Przychodzą z Krakowa do Lwowa o g. 7 m. 37 rano.
„ „ „ o „ 11 „ — wieczór.
„ z Czerniowiec „ o „ 7 „ — rano.
„ „ „ o „ 2 „ 30 w nocy.
„ z Brodów i Złoczowa „ o „ 7 „ 24 wieczór.
„ „ „ o „ 2 „ 50 w nocy.

## Pociągi kolejowe na stacyi lwowskiej Podzamcze. (Podług zegaru lwowskiego.)

Odchodzą do Brodów i Złoczowa o g. 9 m. 11 rano.
„ „ o „ 12 „ 12 wieczór.
Przychodzą do Lwo. z Brod. i Złocz. o „ 6 „ 53 wieczór.
„ „ o „ 2 „ 19 w nocy.

## T E A T R.

Jutro (przedst polskie): **Spytek z Melsztyna"**, dramat w 3 aktach z prologiem przez Juliana Poradowa. Na dochód Józefa Szymańskiego.

Odpowiedzialny redaktor: **Adolf Rudyński.**

## Cennik lwowskiej Izby handl. i przemysłowej.

| Efekta | Uskutecz. sprzedaże | | Kurs przeciętny | | Kurs ostatni: płacą | | żądają | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Złote austryackie | | | | | | | |
| D. 30. stycznia. | | | | | | | | |
| Akc. gal. kol. żel. K. L. | — | — | — | — | 246 | — | 246 | 75 |
| „ kol. lwow.-czern. Jassy | — | — | — | — | 193 | 75 | 194 | 75 |
| „ banku hipot. gal c. po 200 zł. z wpłatą 50% | — | — | — | — | 112 | 75 | 114 | — |
| „ papiery czerl. po 200 zł. w. a. | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Galic. banku krajow. | — | — | — | — | — | — | 70 | — |
| Listy zast. Tow. kred. gal. 5% w. a | — | — | — | — | 79 | 25 | 80 | |
| „ Tow. kr. gal. 4% w. a. | — | — | — | — | 72 | 75 | 73 | 50 |
| Banku hip. gal. | — | — | — | — | 87 | — | 87 | 50 |
| Gal. zakł. kred. włośc. | — | — | — | — | 85 | 75 | 86 | 50 |
| Oblig. indemn. gal. | — | — | | | 73 | 30 | 73 | 80 |
| „ W. Ks. Krak. | — | — | — | | — | — | — | — |
| „ Księstwa Bukowiny | — | — | — | | — | — | — | — |
| Poż. głod. r. 1866 po 7% | — | — | — | | — | — | 100 | — |
| Pier. kol. gal. K. L. I. Em. | — | — | — | — | | — | — | — |
| „ „ „ „ II. „ | — | — | — | — | — | — | — | — |
| „ kolei lwow.-czerniow. I. Em | — | — | — | — | — | — | — | — |
| „ „ „ II. „ | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Dukat holenderski | — | — | | — | 5 | 76 | 5 | 83 |
| „ cesarski | — | — | — | — | 5 | 81 | 5 | 86 |
| Napoleondor | — | — | — | — | 9 | 89 | 9 | 97 |
| Pół imperyał rosyjski | — | — | — | | 10 | — | 10 | 15 |
| Rubel srebrny rosyjski | | — | — | — | 1 | 90 | 1 | 96 |
| „ papierowy „ | — | — | — | — | 1 | 59½ | 1 | 60½ |
| Bank. pol. za 100 zł. pol. | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Talar pruski srebrny | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Pruskie bilety kasowe | — | — | — | — | 1 | 83½ | 1 | 84½ |
| Srebro | — | — | — | — | 121 | 50 | 122 | 75 |

(oprócz kuponu bieżącego)

## Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 27. stycznia 1871

### 1. Dług publiczny.

(Za 100 zł)

A. Państwa.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| pożyczki narodowej od stycznia do lipca po 5% | 67.90 | 68.10 |
| od kwietnia do października po 5% | 68.— | 68.20 |
| Pożyczka w srebrze 1864 (funt. szt.) zwrotna w 35 latach po 5% | —.— | —.— |
| Pożyczka w srebrze z 1865 (franki) zwrotna w 37 latach po 5% | —.— | —.— |
| Metaliki po 4½% | —.— | —.— |
| Przezn. do wyl. z r. 1839 całe losy | 266.50 | 267.— |
| „ „ „ „ 1839 piąta część losów | 266.50 | 267.— |
| „ „ „ „ 1854 po 250 zł. 4% | 88.50 | 89.— |
| „ „ „ „ 1860 po 500 zł. 5% | 96.70 | 96 90 |
| „ „ „ „ 1860 po 100 zł. 5% | 107.50 | 108.— |
| Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 zł. | 119.60 | 119.80 |
| Renty Como po 42 lir. austr. | 23.— | 25.— |

B. Krajów koronnych.

Obligacye indemn. po 5% za 160 zł.

| | | |
|---|---|---|
| Czech | 94.— | 95.— |
| Bukowiny | 72.— | 73 — |
| Galicyi | 73.20 | 73.70 |
| Niższej Austryi | 95.50 | 96.50 |
| Siedmiogrodu | 74.75 | 75.25 |
| Węgier | 78.25 | 78.75 |
| Galic. pożyczka głodowa z r. 1866 po 7% | —.— | —.— |

### 2. Akcye.

| | | |
|---|---|---|
| Banku anglo-austr. na 200 zł. (20 funt. szterl.) z wypłatą 50% | 219 25 | 219.75 |
| Inst. kred. dla handlu po 160 zł. | 255.60 | 255.80 |
| Niż.-aust. tow. eskomt. po 500 zł. | 935.— | 938.— |
| Galic. banku kraj à 200 zł wpł. 40% | —.— | —.— |
| Galic. banku hyp. po 200 zł., wpłata 40% | —.— | —.— |
| Banku narodowego | 723.— | 725.— |
| Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m k. | 573.— | 574.— |
| Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. m. k. | 224.25 | 224.75 |
| Pół. kolej po 1000 zł. w. a. | 2120 | 2125 |
| Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. | 246.80 | 247.— |
| Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 funt. szt.) | 194.50 | 195.— |
| Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. | 380.50 | 381.50 |
| Połud. kolei państ. po 200 zł w. a. czyli 500 fr. | 186.50 | 187.— |
| Spółki Borysławskiej à 200 zł. w. a. | —.— | —.— |

### 3. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

| | | |
|---|---|---|
| Pow. austr. towarz. kr. ziem. przezn. do losow. po 5% w srebrze | 106.75 | 107.— |
| Gal. Tow. kred. w. a. po 4% | 71.25 | 71.75 |
| Gal. banku hyp. po 6% | 86 75 | 87.25 |
| Banku narod. w wal. austr., przezn. do los. po 5% | 92.80 | 93.20 |
| Węgier. Towar. ziemskie po 5½% | 88.90 | 89 20 |
| „ „ „ (renta) po 6% | —.— | —.— |

### 4. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

| | | |
|---|---|---|
| Kol. półn. po 100 zł. m. k. | 90.75 | 91.25 |
| „ „ „ „ „ w. a. | 87.50 | 88.— |
| Kolej gal. Kar. Lud. sr. po 300 zł. 5% za 100 zł.. (za 100 zł.) | 103.— | 103 25 |
| Kol. gal. Karola Ludwika II. emisyi | 98.90 | 99.20 |

### 5. Losy.

(za sztukę)

| | | |
|---|---|---|
| Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. | 161.— | 160.50 |
| Clarego po 40 zł. m. k. | 35.50 | 36.50 |
| Tow. żegl. par. na Dunaju po 100 zł. m. k. | 96.— | 98.— |
| Keglevicha po 20 zł. m k. | 15.— | 17.— |
| Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a. | 33.— | 34.— |
| Palfiego po 40 zł. m. k. | 29.— | 30.— |
| Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa | 15.50 | 16 50 |
| Salma po 40 zł. m k. | 39.— | 40.— |
| St. Genois po 40 zł. m. k. | 31.50 | 32.50 |
| Pożyczka miasta Stanisławowa po 20 zł. w. a. | 24.— | 26.— |
| Poż. Tryest. po 100 zł. m. k. | 117.— | 122.— |
| „ „ „ 50 zł. w. a. | —.— | —.— |
| Waldsteina po 20 zł. m. k. | 22.— | 23.— |
| Windischgrätza po 20 zł. m. k. | 20.50 | 22.— |

### Weksle.

(Na 3 miesiące.)

| | | |
|---|---|---|
| Amsterdam za 100 zł. hol. | 104.30 | 104.50 |
| Augsburg za 100 zł. w p. n. | 103.75 | 103.85 |
| Berlin za 100 tal. | —.— | —.— |
| Frankfurt 100 zł. w p. n. | 104.— | 104.— |
| Hamburg za 100 M. B. | —.— | —.— |
| Londyn za 100 ft. szt. | 124.30 | 124.45 |
| Paryż za 100 fr. | —.— | —.— |

### Kurs złota.

| | | |
|---|---|---|
| Dukat ces. men. | —.— | —.— |
| „ peł. wagi | 5.86½ | 5.87½ |
| Korona | —.— | —.— |
| 20frankówka | 9.97 | 9.97½ |
| Rosyjski imperyał | —.— | —.— |
| Talar związkowy | —.— | —.— |
| Srebro | 122.— | 122.15 |

## Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 30. stycznia.

| | zł. | c. |
|---|---|---|
| Jednolity dług państwa w banknotach | 59 | 10 |
| „ „ w srebrze | 68 | — |
| Losy z 1860 roku | 96 | 10 |
| Akcye banku wiedeńskiego | 723 | — |
| „ „ kredytowego | 254 | 70 |
| Londyn 10 funtów szterlingów | 123 | 85 |
| Srebro | 121 | 50 |
| Napoleondor | 9 | 90 |
| Dukat | 5 | 84 |

(259 1—3) **Edykt.**

L 2555. C. k. sąd powiatowy w Żywcu ogłasza niniejszem, iż małżonkowie Franciszek i Julianna Studenccy podaniem z dnia 15. czerwca 1870 do l. 2555 zażądali odłączenia domu pod Nr. kons. 328 w Żywcu wraz z podwórzem i ogródkiem od ciała tabularnego realności pod Nr. k. 284 d. 379 n. i w tym celu wezwali wierzycieli hipotecznych tejże realności do wniesienia możliwych zarzutów przeciw zamierzonemu odłączeniu, do czego tymże wierzycielom rezolucyą tutejszosądową z dnia dzisiejszego termin sześciomiesięczny wyznaczony został.

Ponieważ miejsce pobytu wierzyciela hipotecznego p. Aleksandra Pratobevery c. k. kapitana nie jest wiadomem, przeto podpisany c. k. sąd ustanowił dla niego kuratora do aktu w osobie p. Antoniego Moderlaka c. k. pensyonowanego adjunkta powiatowego w Ślemieniu a zarazem wzywa niniejszem p. Aleksandra Pratobevery c. k. kapitana, by albo o miejscu pobytu swego podpisanemu c. k. sądowi doniósł albo też ustanowionemu kuratorowi potrzebne środki do wniesienia zarzutów powierzył, w przeciwnym wypadku bowiem wynikłe z z zaniedbania tej sprawy niekorzystne skutki sam sobie przypisaćby musiał.

Żywiec, dnia 30 października 1870.

(255 1—3) **Edykt.**

Nr. 22023. C. k. Sąd krajowy dla spraw cywilnych w Krakowie niniejszem wiadomo czyni, że w drodze dalszej egzekucyi prawomocnego nakazu zapłaty z 24. maja 1869, l. 9014, celem uzyskania Perli Braff przyznanej kwoty wekslowej 500 złr. w. a. z 6" od dnia 20. stycznia 1869 i kosztami 8 złr. 37 kr. w. a. oraz kosztów egzekucyi 8 złr. 58 ½ kr. w. a., a obecnie 28 złr. 13 kr. w. a.; zarządzoną zostaje publiczna przymusowa sprzedaż realności pod l. 21. g. VI/13 D. VII w Krakowie przy ulicy Stradom położonej, dłużniczki p. Anny Suchockiej własnością będącej, pod następującemi warunkami:

1. Realność ta sprzedaną zostanie ryczałtem, do której wyznacza się w gmachu sądowym dwa termina, na 23 lutego 1871 i 30. marca 1871; zawsze o godz. 10. zrana, w których takowa niżej ceny szacunkowej sprzedaną nie będzie. Gdyby w tych dwóch terminach realność ta za lub wyżejceny szacunkowej, sprzedaną nie została, natenczas wyznacza się na dzień 31. marca 1871 o godzinie 10. zrana termin do przesłuchania stron względem ułatwiających warunków licytacyi, poczem trzeci termin licytacyi rozpisanym będzie — w którym realność ta niżej ceny szacunkowej byłaby sprzedaną.

2. Cena wywołania ustanawia się w sumie szacunkowej 10.221 złr. 50 kr. w. a.

3. Chęć kupna mający, obowiązany jest złożyć wadyum w sumie 1023 złr. w. a. przed rozpoczęciem licytacyi do rąk komisyi licytacyjnej, albo w gotówce albo w obligacyach rządowych, listach zastawnych galicyjskich, lub Banku hipotecznego galic. z kuponami bieżącemi, według ostatniego kursu, który jednakże wyżej sumy nominalnej przyjętym nie będzie. Wadyum nabywcy zostanie zatrzymanem, innym zaś zaraz po licytacyi zwróconem.

4. Dalsze warunki licytacyjne, akt oszacowania i wyciąg hipoteczny, przejrzane być mogą przed terminem licytacyjnym w registraturze c. k. Sądu krajowego, zaś przy terminie licytacyjnym, u komisyi licytacyjnej. O czem otrzymują zawiadomienie strony sporne, Expozytura c. k. Prokuratoryi skarbowej, oraz wiadomi, wierzyciele hipoteczni, Gmina miasta Krakowa, Jan Goliński; Antoni Goliński, Natan Józef Schönberg, Jakób Drobner, Teofila i Natan Schönbergowie, M. D. Gross, Mojżesz Brinse, B. Dallet, Leon Trzetrzewiński, Leonard Aleksandrowicz, Mendel Frenkel i R M. Spira do rąk własnych, zaś niewiadomi z miejsca pobytu Wincenty Goliński i Maryanna z Golińskich Sassorska oraz wierzyciele hipoteczni, którzyby dopiero po dniu 5. września 1870 do hipoteki weszli, lub którymby niniejsza uchwała z jakiejkolwiek przyczyny doręczoną być nie mogła, do rąk ustanowionego kuratora adw. dra. Wilkosza z zastępstwem adw. dra. p. Kaufmana i przez edykta.

Kraków dnia 20. grudnia 1870.

(257 1—3) **Edykt.**

L. 494. C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu ustanawia w miejce dotychczasowego zawiadowcy masy konkursowej Izaaka Majera Blausteina p. adwokata Dra. Sternklara jako stałego zawiadowcę masy p. Salamona Landesberga, zaś na jego zastępcę p. Chaima Rosenfelda i ustanowienie to edyktem niniejszym do powszechnej wiadomości podaje.

Tarnopol, dnia 16. stycznia 1871.

(270 1—3) **Konkurs.**

Nr. 200. W celu odsadzenia posady Adjunkta przy c. k. Sądzie powiatowym w Kulikowie z roczną płacą 900 złr. a ewentualnie 800 złr. rozpisuje się niniejszem konkurs z terminem dni 14tu od dnia 3go ogłoszenia niniejszego edyktu w urzędowej gazecie lwowskiej.

Ubiegający się o tę posadę mają swoje prośby załącznikami należycie poparte wnieść do Prezydyum tutejszego c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 27. Stycznia 1871.

(242 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

Nr. 752/R. s. k. Rada szkolna krajowa rozpisuje niniejszem konkurs:

1. Na posadę nauczyciela historyi i geografii w c. k. gimnazyum Przemyskiem;

2. na taką samę posadę w c. k. gimnazyum Stanisławowskiem.

Kandydaci przedłożyć mają swe podania potrzebnemi dokumentami zaopatrzone, Radzie szkolnej krajowej wprost, lub jeżeli są w publicznej służbie, za pośrednictwem władzy przełożonej do dnia 20. lutego bież. roku.

Z Rady szkolnej krajowej.

Lwów dnia 19. Stycznia 1871.

(246 1—3) **Edykt.**

L. 1929. C. k. sąd powiatowy w Milówce postanawia z miejsca pobytu niewiadomej Rozalii Szczotkowej urodzonej Doleżal, celem doręczenia jej rezolucyi z dnia 10. marca 1870 do l. 442 w sprawie Anny Ciżek przeciw Karolowi Szczotka, Jadwidze Fułat, Marcinowi Szczotka, Reginie Szczotka zamężnej Kosiec, Michałowi Szczotka i Rozalii Szczotka urodzonej Dolężal względem wypowiedzenia kapitału w sumie 191 zł. 10 kr. w. a. z terminem trzech miesięcy od dnia doręczenia rachować się mającym zapadłej, c. k. notaryusza pana Teofila Chwaliboga, któremu rezolucya doręczoną zostaje. Wzywa się tedy nieobecną Rozalię Szczotka urodzoną Doleżał, aby ustanowionemu kuratorowi potrzebną informacyą udzieliła lub sądowi innego zastępcę wymieniła, inaczaj sama sobie szkodliwe skutki przypisać zechce.

Milówka, dnia 29. grudnia 1870

(262 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 167-Pr. Na opróżnioną posadę dyrektora urzędów pomocniczych przy c. k. prokuratoryi skarbowej we Lwowie z roczną płacą 1200 zł. w. a. rozpisuje się niniejszem konkurs.

Ubiegający się o tę posadę mają podania swoje wnieść do prokuratoryi skarbowej we Lwowie w przeciągu trzech tygodni i w takowych udowodnić, że językami krajowemi w pismie i w mowie dokładnie władają.

We Lwowie, dnia 25 stycznia 1871.

(260 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L 665-Pr. W celu obsadzenia kilku posad koncepstów Namiestnictwa i komisarzy powiatowych z płacą rocznych 800 zł. rozpisuje się konkurs do 15. lutego b. r. — Ubiegający się mają podania, zaopatrzone w dowody odbytych nauk prawniczych i przepisanej kwalifikacyi, tudzież znajomości języków krajowych, wnieść w drodze właściwej do c k. Prezydum Namiestnictwa.

Z c. k. Prezydyum Namiestnictwa.

Lwów dnia 27. stycznia 1871.

(261 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L 327-Pr. W celu obsadzenia posady oficyała przy c. k. Namiestnictwie z płacą rocznych 600 zł. rozpisuje się konkurs do 15. lutego b. r.

Podania zaopatrzone w dowody kwalifikacyi mają być wniesione w drodze właściwej do c. k. Prezydyum Namiestnictwa.

Z Prezydyum c. k. Namiesnictwa.

Lwów, dnia 27. stycznia 1871.

(250 3—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 2409. Na posadę kancelaryjnego oficyała przy władzach kierujących skarbowych w Galicyi z roczną płacą 800 zł., ewentualnie 700 zł., 600 zł. lub 500 zł. rozpisuje się niniejszem konkurs.

Ubiegający się o tę posadę mają podania swoje w terminie trzechtygodniowym wnieść do Prezydyum c. k. krajowej dyrekcyi skarbu, i w takowych czas służby, tudzież, że językami krajowymi w pismie i mowie dokładnie władają, udowodnić.

Z c. k. krajowej dyrekcyi skarbu.

Lwów, dnia 17. stycznia 1871.

**Concurs.**

Nr. 2409. Eine Kanzlei-Offizialsstelle in Galizien mit dem Gehalte von 800 fl., eventuell 700 fl., 600 fl. oder 500 fl. zu besetzen.

Gesuche sind mit der Nachweisung der Dienstzeit und der vollen Kenntniß der Landessprachen binnen drei Wochen beim Präsidium der Finanz-Landes-Direction in Lemberg einzubringen.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction.

Lemberg, den 17. Jänner 1871.

## Doniesienia prywatne.



Z drukarni E. Winiarza.